

AMICUL POPORULUI

Organ Democratic

— Apare de 2 ori pe lună —

Abonament pe an 4 lei
pe 6 luni 2 lei

Director, CHRISTACHE GEORGESCU

Redacția Str. V. Dumitrescu 18
Administrația Str. Fructelor 25
Târgoviște

INUNDAȚIILE din DÂMBOVIȚA

De câțva timp, un dezastru s'a abatut asupra județului nostru: **Inundațiile.** Acest pericol s'a manifestat în câteva părți ale județului, însă cu mai multă furie, băntue în plasa Bîlciurești. Satele Ibrianul, Hodăraști, Ochiul Boului și Catunul, au rămas sărace din cauza inundațiilor râului Ialomița. Anul trecut, din pricina ploilor abundente, Ialomița, din dreptul comunei Finta, s'a îndrumat pe Valcrauză Strâmba, ce se varsă tot în Ialomița în dreptul comunei Tatarai. Între Finta și Tatarai vechea malcă a Ialomiței împotmolindu-se nu mai permite circularea apei, care a trebuit să-și ia drumul pe numita Valcea.

Cum această Valcea neputând cuprinde întregul volum al Ialomiței, apa s'a revărsat peste maluri, inundând toate câmpiile pe unde trece, precum și satele arătate.

În toamna trecută și în cursul acestei primăveri dezastrul a fost mare; apa a intrat în casele locuitorilor, cea mai mare parte din oameni și-au vândut vitele și mulți au rămas fără recolte, trăind în cea mai mare mizerie.

D-nul Dimitropol n'a rămas nepăsător față de suferințele țărănilor din aceste sate, căci iată ce a spus în Cameră la 3 Mai a. c., relativ la această cestiune:

«Sunt peste 2 luni de când

toți deputații și senatorii de Dâmbovița, au cerut d-lui Ministru de lucrări publice să ia măsuri pentru a se veni în ajutorul a 11 sate din județul Dâmbovița, acoperite de apă. Satele acelea sunt și azi acoperite de apă, care a luat până și cimitirul, astfel că țărăni nu mai știu unde se află coșciugele și oasele rudelor lor moarte.

Ne-am adresat d-lui Ministru de lucrări publice rugându-l să ia măsuri de îndreptare.

D-nul Ministru de lucrări publice ne-a trimis la d-nul Ministru de finanțe, care ne-a promis că va cauta să facă tot ce va fi posibil, dar că ar fi bine să ne adresăm și d-lui Ministru de interne.

Ne-am prezentat și d-lui Ministru de interne, repetând rugămintea noastră. Totuși până azi nu vedem să se fi luat vreo măsură.

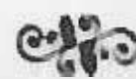
Cerem din nou să se facă cât mai urgent lucrările de rectificare a cursului râului Ialomița, căci altfel țărăni din județul Dâmbovița vor fi siliți să-și ia lumea în cap.»

În urma atâtor insistențe suntem informați că Consiliul de Miniștri a aprobat suma de 750.000 lei pentru rectificarea cursului Ialomița în această regiune.

Acest fapt, pe lângă altele, face mare onoare D-lui Dimitropol pentru dragostea cu care se interesează de nevoile județului și

ne place să credem, că multă recunoștință vor trebui să poarte țărăni din aceste sate binefăcătorului lor.

Chr. Georgescu

Unul din înțelesurile cuvântului Democrație

După cuvânt: democrație înseamnă puterea poporului; dar a spune în loc de democrație, puterea poporului nu am făcut decât să punem un cuvânt în locul altuia. Să arătăm tocmai ce înseamnă puterea poporului. Primul gând ce-ți vine în cap, când zici puterea poporului, este acesta: ca ministrii, oamenii de stat, funcționarii cei mari, generalii să fie aleși din popor iar nu din boeri și din bogați. Dacă puterea poporului ar însemna așa ceva ar fi o idee cu totul greșită.

Democrația este adevărat, nu trebuie să pui piedici nimănui din țară, dacă este o minte mare și o inimă de aur; ba din contra să încurajeze și să ajute pe acesta să se urce cât de sus. Dar acești câțiva cari ajung sus de tot din popor nu înseamnă toată puterea poporului: asta e partea cea mai puțin importantă. Oamenii mari se nasc deopotrivă în palate aurite și în colibe ciobănești;

e un dar și o minune a lui Dumnezeu, să fii om mare.

Puterea poporului înseamnă cu totul altceva: înseamnă că fiecare în parte și toți la un loc să-și facă datoria către țară altfel decât cum și-au făcut până acum, sau mai bine cum nu și-au făcut.

Se întâmplă cu democrația ceea ce s'a întâmplat cu armata. Mai acum câteva zeci de ani oamenii cautau să se ascundă în gaură de șarpe numai ca să scape de armată. Și dacă ne ducem și mai departe în timpuri de demult, nu oricine era soldat și ostaș, numai cei de neam și oamenii răsarți erau militari, ceilalți erau ca niște lucruri, ca niște vite, nu erau considerați în stare să lupte pentru țară și moșia strămoșască, cei de jos erau luați câte odata la luptă numai ca ordonante să ducă merindele și armele stăpânilor.

Așa mai este astăzi?

Azi armata își are toată nădejdea victoriei și gloriei sale deoptrivă în general ca și-n soldatul cel mai de jos. Și acesta în datoria sa și-n rolul său e și el general.

Noi toți, dar toți suntem datori, suntem obligați sub pedepsele cele mai grave să facem serviciul militar. Asta însemnează ca toți să ajungă generali?

De sigur că nu. Același lucru se va întâmpla cu democrația. Măine va fi o altă datorie obligatorie ca fiecare să facă politica, să voteze, să controleze și să-și dea seama că drumul ce trece pe la poarta casii lui e tot averea lui și că trebuie să aibă grija de acest drum, cum își are grije de viața sa.

Puterea poporului înseamnă acum: datoria cea mare pe care să o aibă fiecare pentru lucrurile comune, județului, țarei ca fiind ale lui, ale părinților lui, și copiilor lui.

Democrația nu însemnează să te îmbogățești deodată deia stat din leafa, ci înseamnă puterea și partea din viața celui mai din urmă om pe care o da pentru lucrurile publice.

Ași văzut la biserică un ochiu

mare; în unele biserici e pus chiar afară și ori unde ai fi, în curtea bisericii și se pare că ochiul acela te vede. E ochiul lui Dumnezeu a toate știutor, văzător și îngrijitor. Puterea poporului să fie tocmai ca ochiul lui Dumnezeu, pentru lucrurile de interes public. Drumul, școala, biserică să fie ca ale tale, căci tu umbli mai mult pe drumul satului decât pe poțeca din grădina ta. Ochiul tău să fie sticlos și foarte dibaci la alegeri să vezi cui ai să-i dai o parte din birul tău ca să facă în locul tău, drumul și reparația la școală și biserică. Asta înseamnă puterea poporului, datoria militărească, către lucrurile publice din țară, punerea intereselor țării d'asupra alor tale. Asta e un înțeles al democrației.

G. Drăguț-Demetrescu

Preoții au numai datorii?

Drepturi nu-s și pentru ei?

Aceste două întrebări apasă sufletul Preoției și trebuie să apese conștiința tuturor, cari în țara românească, —pe lângă altele— au avut în seamă grija Bisericii.

De câțiva ani, clerul este dat în «antrepriză» ziariștilor de tot felul, criticilor sociale, bucherilor presei, bărbaților politici, în sfârșit Biserica cu servitorii ei, a fost transformată într'un soi de trambulină, de pe care, cine n'ai fi gândit, făcea sport de: literatură, sociologie, psihologie, pedagogie, economie politică, etc.

Colo citim: datoria Preotului d'a predica; dincolo: Preotul cooperativ; aici: gospodăria sistematică a Preotului; în altă parte: Preotul numai în biserică; altă dată: Preotul și religia în școala primară, Preotul și școala de adulți; acum: articole chilometrice —cu urmare— în cari se «răsvorbește» de: rolul social al Preotului.

După împrejurări și după interesele momentului ni s'au adus laude: «Clerul a fost la înălțimea lui! Mișcarea economică dela sate a pus în lumină

pricepere și energii, cari ne uimesc»; dar ni s'au adus și «critici»: «Nici nu bănuim ce pericol se ridică pentru țara și statul din —turburările— dela țară!» «Acești omidocti (invățători și preoți) trebuie să se infrâneze la timp!» «La sate s'a iscalit o mentalitate subversivă, socialism, anarhism, nihilism, etc.»

La toate acestea, noi ce am zis, ce am făcut?

Ne-am văzut de treabă înainte, cu credința că clerul trebuie să-și împlinească datoria lui, dacă nu pentru altceva în schimb, totuși, așa ca un dar scump față de neam și de țară; ne-am supus ziselor Mântuitorului: «Am făcut tuturor toate», dar pe nimeni n'am «dobândit» . . . pentru noi.

Să facem, fără șfială, mărturisiri și să spunem ce ne stă pe inimă.

Durerea, pe care noi, o manifestăm aci, aceiași durere sbuciumă, mai tăcut, însă tot așa de intens, pe toți Preoții.

Întrebăm mai întâi: Clerul întrecut, a fost ceva, care putea să lipsească în țara noastră?

Cercetăm istoria și găsim Biserica ținându-se mult pentru totce a alcătuit ființa statului nostru. Sunt atâtea pagini glorioase, cari nu s'ar fi scris, de sigur, în cartea neamului, dacă lipsea acestui neam, un cler conștient. În acest cler a fost atâtea muncă cinstită și folositoare și atâtea înțelepciune, că lucrul nu se poate tăgădui, fără a se săvârși cu aceasta cel mai crud păcat.

Ori, s'a găsit astăzi cu ce să se înlocuiască Biserica și Preoții ei? N'a afirmat-o nimeni, căci ar fi o nebunie!

Dar atunci pentru ce atâtea nepăsare revoltător de nedreaptă, când e vorba de îmbunătățirea soartei Preoților?

S'a format în jurul nostru legende defavorabile, adevărate prejudecăți, urmate de o grozavă descalificare pentru noi, transformată uneori în dispreț, alteori în prigonire.

Se mai poate ține, undevă pe lumea asta, un funcționar al statului —pe el cu 7-8 copii ai lui,— cu 35 lei lunar?

Chemăm pe toți aceia care se interesează de progresul acestei țări și de binele Bisericii, îi poștim să facă sub raportul acesta la sate, o anchetă în frica lui Dumnezeu. Și numai atunci să spună aceștia, care este casa umilului Preot de țară, care e masa lui, la ce se reduce sârmana lui gospo-

... cu ce-și înveschiază el fata, ori cu ce-și acoste —isprăvit— din școală copilul pe care l-a dus acolo, cu nădejdea c-o face din el un nemuritor sau puțin nefericit.

—**U** potim să vedă că, cu atât trăește un astfel de Preot în treizeci de zile, cât aruncă un bogătaș într'o seară gufeurului său, fiindcă l'a plimbat «delicios» la șosea.

Numai atunci ar înțelege că nu din nesimțire ci din sărăcie se văd Preoți cu haina învechită ori ruptă, cu sacul la spinare venind spre târgul de lângă satul lor. Cui nu-i iar da inima să se înfășoare într'o haină de mătase, ori să se răsfețe într'o trăsură mișcată de doi cai frumoși, mânași d'un vizitiu, care nu-ți face cinstea fără 60 lei lunar!!

In așa hal vor fi plătiți Preoți catolici în Germania, Italia, Belgia, Austria, ori chiar în Transilvania, pe care compătind-o, râvnim cândva s'o ferim??

Pe lângă aceasta grație regulamentului taxelor ilegale, au fost caterisiți câțiva Preoți, fiindcă au pretins câțiva gologani mai mult la anumite servicii.

Grație apoi, legii bunurilor de mână moartă, s'a lipsit Bisericele de pământurile lor.

Să se înțeleagă deci barim acum, că nepăsarea stăpânilor noștri lumiești, înlesnește pe nesimțite săparea între Biserică și stat, a unei prăpăstii care numai urmări bune n'are pentru țară.

Preoțimea, chiar dacă în parte va rămâne în urma timpului, va avea o mare justificare iar lumea, care judecă drept, o va compătini mai degrabă decât o va osândi, căci pe bună dreptate va putea repeta cuvintele din Evanghelie: «Dacă am greșit învățați-ne, iar dacă nu, pentru ce ne osândiți?»

—**N**ădăduim însă că o mișcare înțeleaptă și hotărâtă a clerului să însemne o fericită întorsură a lucrurilor. Ceasul acesta îl așteptăm cu toată stăpânirea firei, fără . . . greve și fără epiri cari nu se potrivesc unor oameni onorabili.

Aceia, cari ne vor auzi, vor fi vindecat multe amărăciuni. Vor fi făcut aceștia în adevăr o . . . mare dreptate, în folosul unei întregi clase de slujbași ai Patriei, până acum

totdeauna nesocotiți. Prea mult am simțit lipsa dragostei tuturor și apropierea de cei cari ne-au înțeles, în clipa binefacerei săvârșite, va fi sinceră și durabilă.

Până atunci totuși, clerul este dator să aducă Bisericei tot prinosele dragostei lui, toată munca de care bruma e capabil, ca o tămăie curată topită pe altarul Patriei și să nădăduiască că funnii ei ridicându-se sus, se va îndură Dumnezeu, să îndrepte pe cei mari, către Biserică și servitorii ei.

Pr. N. Popescu.-Glodeni

O CIRCULARĂ BUNĂ

Ministerul de Interne a adresat Prefecturilor de județe următoarea circulară:

«Invoelile între locuitorii săteni muncitori și proprietari sau arendași de moșii au fost făcute, conform legii, încă dela terminarea secerișului din anul trecut.

In majoritatea cazurilor, în aceste invoeli proprietarii sau arendașii au luat asupra lor hrana țaranului.

Art. 45 din legea invoelilor agricole obligă în asemenea cazuri pe proprietari sau arendași să înscrie în contract tainul de pâine sau malaiu, etc. și că hrana să fie bună, sănătoasă și îndesulătoare.

In baza acestui articol, vă rog, să îngrijiți ca subalternii d-voas., să fie cu multă bagare de seama asupra hranei ce se dă țaranului și să controleze, mai ales, malaiul ce se dă drept tain, ca să nu fie măcinat din porumb stricat.

In cazul contrariu, când cu toată stăruința depusă, d-nii proprietari sau arendași nu voesc a se conforma legii, veți da ordin primarului să facă aplicațiunea art. 45 al. ultim, hotărând prin ordonanță definitivă, ca hrana țaranului să fie plătită în bani.»

In cuprinsul acestei circulari se văd cele mai frumoase intențiuni

față de populațiunea nevoiașă. Și cum în toamna trecută din cauza multor ploii, porumburile au fost culese de pe câmp fara să fie bine uscate, cu atât mai mult, în anul acesta, circulara e binevenită.

Vor fi și mulți proprietari cari vor da hrană bună satenilor Invoești la cânși, dar vor fi și mulți, cari vor căuta, din spirit de economie, să se achite de muncitori cu malaiu stricat și cu alimente, cari în loc să folosească, intoxicează și îmbolnăvesc pe țarani.

Fie din cauza porumbului stricat, fie din cauza relei nutrițiuni, și a slăbirei organismului, pelagra face mari ravagii în populația rurală a țarei noastre.

In județul nostru anul trecut, am avut 2796 de pelagroși, dintre cari: 1410 în gradul I-ii, 1223 în gradul al II-lea, și 163 în gradul al III-lea. Sudul județului e bătut în special de pelagra, iar Nordul de sifilis și alcoolism, trei mari flagele, cari degenerază șiucid poporul nostru de jos.

Față de importanța acestei circulari, rugăm și noi cu stăruință pe cei chemați a veghea la îndeplinirea celor cuprinse în ea, a-i da toată atențiunea spre binele și sănătatea semenilor noștri.

Chr. G.

Abonamentele se vor trimite pe adresa D-ului G. Draguț-Demetrescu, administrator, strada Fructelor 25.

ZECE MAIU

S'aprinde lumini lângă lumine
Și flutura steag lângă steag—
Te simți mai viu, mai bun, și-ți vine
Să'mbrățișezi pe toți, de drag.
E ziua neamului ne'nvins—
E zece Mai. Tot cerul pare
Un lampadar imens, aprins
Anume pentru: sărbătoare.

*Târzi de valuri fericite,
Mergi fără țintă, n'ai popas . . .
Trăsuri și care înflorite
Abia străbat pe străzi, la pas.
Subt arcuiri vii de lampioane
Tot curge lumea, pe'ndelete—
Copii și zâne din balcoane
Impart surâsuri și buchete.*

*E râs, e farmec, e mișcare . . .
Rochete —craînici luminoși—
Se'ntrec să cheme la serbare
Pe zeii toți și pe strămoși.
Și'n seara aceasta sfântă, plină
De amintiri și de mister,
Durează drumuri de lumină
Între pământ și între cer. . .*

*Partea al fericirii sfinte
Stă Luminoșul Craiu de-o parte—
De o dată-l fulgeră prin minte
Vedenii dintr'un câmp de moarte.
Un gând a prins să-l înfloare
Și ochii lui se urezără:
De la obșteasca sărbătoare
Lipace acei ce-o pregătiră. . .*

(P. Cerna)

INCA 50.000 LEI PENTRU ȘCOLI

Încă din luna Aprilie a. c., D-l Titu Maiorescu, primul ministru, a primit o scrisoare din partea Prințului Carol, prin care acesta îi arată că pune la dispoziția guvernului suma de 50.000 de lei din dotațiunea de 100.000 lei, ce i-a fost acordată de Parlament.

Principele Carol arată în scrisoarea sa că rămâne la aprecierea Consiliului de Miniștri să creze instituții de folos obștesc cu acești bani.

Guvernul a hotărât să destineze cei 50.000 lei, pentru construirea a 3 școli rurale, cele dintâi din programul de construcțiuni de asemenea școli pe care îl va rea-

liza guvernul cu împrumutul de 50 milioane votate de curând de Parlament.

Dacă Principele Carol a făcut această donație din imboldul său firesc, atunci ne pare bine că Principele nu rămâne indiferent la nevoile țării și că știe de pe acum să se facă popular prin fapte frumoase, princiare.

Dacă însă această hotărâre a provenit din cuvântările dela Camera rostită de d-nii Dimitropol, Popp și Miculescu, și în acest caz ne pare bine că cuvintele d-lor au avut răsunet.

De asemenea ne mai pare bine și de faptul că guvernul a găsit de cuviință ca această sumă să se întrebuinteze pentru școli de care țara are mare nevoie, căci nicaieri nu se putea întrebuinta acea sumă mai bine, decât la școli, ca să se stabilească o legătură între Principe și micile vâstare ale neamului. Astfel copilașii ce vor învăța la școlile ce se vor clădi din acest fond, vor avea în totdeauna pe buze și în gândirea lor numele Principelui Carol.

Chr. G.

Asupra localurilor de școală din învățământul primar

Suntem încă departe de a avea localurile de școală cum cere știința în toate comunele județului nostru. Din 185 școli rurale, abia 101 sunt în stare bună fiind construite după înființarea Casei școalelor conform modelului tip. Restul de 85 sunt sau în stare rea sau închiriate.

Localuri proprii au 156 de școli, 12 însă din ele sunt în stare mediocră, iar 40 în stare rea; restul sunt în localuri închiriate.

Din cele 101 localuri în stare bună: 91 au fost construite de primăriile respective cu fonduri proprii ale lor, cumpătate cu împrumuturi dela Casa școalelor și dela județ, iar 10 au fost construite de particularii generoși și dăruite comunelor.

Sunt pe cale de a funcționa din nou 8 localuri de școli și anume: 3 în satele cu localuri închiriate, 4 în satele cu localuri în stare rea și 1 care va înlocui un local în stare mediocră.

Întreținerea localurilor se face însă, cu puțină îngrijire. Ministerul cerând comunelor 17 la sută din venitorile lor în acest scop nu se vede a fi redate proporțional și la timp cu nevoile ce au școlile de reparat.

Comunele cari la rândul lor sunt secătuite de fel de fel de subvenții ce se plătesc autorităților superioare fie sub formă fixă ori indirectă, nu pot deasemenea face întreținerea cum se cade.

În orice caz este de dorit ca comunele să aibă multă atențiune pentru școli: copiii satelor noastre au nevoie de multă menajare că în școli să învețe într'un local bine întreținut.

Să nu ne închipuim însă că dacă avem 200 școli aproximativ, care de bine de rău funcționează, sunt suficiente pentru întreaga populație rurală în vârstă de școală.

Să ne aruncăm ochii pe statistica recensemintelor din anul trecut și vom vedea că au rămas neînscrși în școli 3603 băieți și 8513 fete, total 12,116, adică 20, 52% băieți și 50, 77% fete sau 35% din numărul copiilor în vârstă de școală.

Dacă ne mai gândim că în localurile existente nu pot încăpea în mod normal decât 11,880 școlari de și se primesc în școli o populație de 22,116, ajungem la proporția de 50 la sută pentru care nu avem localuri cu nici un chip. Prin urmare nu am făcut decât jumătate din numărul de școli care trebuiesc făcute în starea actuală a populației.

Acum se poate judeca însemnătatea imensă a legii propusă și votată de actualul guvern și corpurile legislative.

Răspunde unei datorii elementare care trebuie să o aibă oricine pricepe rostul imens al culturii, în viața unui popor. Transformarea năravurilor noastre învechite, leneșe, ignorante și cari nu mai pot dăinui fără să nu pericliteze existența noastră națională, trebuie să se facă cât de urgent pentru ca munca țării să ajungă ordonată, sistematică și cât mai productivă.

Anarhia năravurilor noastre sociale

trebuie să înceteze făcând loc unor deprinderi de viață la înălțimea timpurilor de azi.

De aceea Ministerul de Instrucțiune imediat ce s'a promulgat legea a și dat ordin ca să se procedă la încetarea lucrărilor de localuri de școală în atât cât se mai poate începe acum când timpul este înaintat.

G. Dragu-Demetrescu

CUGETĂRI

Nu există decât o fericire: datoria. Nu e decât o mângâiere: munca. Nu e decât o plăcere: frumosul.

Carmen Sylva.

Răsunarea omului nobil este icta-rea și uitarea.

Schiller.

Cel ce crede în Dumnezeu, nu este niciodată singur.

Chinchole.

Nu este sâmbuc cel ce n'are tală, ci cel ce n'are lavătură.

Mikropolitul Antim Ivreanu.

Surdem suprașii legilor, ca să putem fi liberi.

Cicerone.

Magistratul trebuie să fie lege vorbitoare, iar legea magistrat mut.

Cicerone.

Onoarea e ca și tinerețea; odată pierdută, nu se mai redobândește.

Canta.

Toată educația depinde de mamă.

Aristotel.

Real ore aripi și binele merge schioabând.

Voltaire.

Nimic nu este mai bun decât agricultura, nimic nu este mai dulce și mai demn de omul liber.

Cicerone.

DRUMUL DREPT

AL DREPTAȚII

De și Românul cunoaște bine zicătoarea: «până la Dumnezeu te mănâncă sfinții», totuși, oamenii noștri urmând unui vechiu obicei, se lasă singuri de bună voie să fie mâncați de sfinți. Dumnezeu primește mai bine rugăciunea sufletului drept, care și pune toată nădejdea vieții sale în a tot puternicia singurului Dumnezeu.

Așa s'au întors timpurile și-n lumea noastră: azi suprefectul și prefectul, șeful suprem al județului numai e spaima lumii, ca să ai nevoie să te ducă altul de mână ca să-ți câștigi dreptatea dacă o ai. De multe ori acel cu care vii ca să-ți ajute la câștigarea dreptății mai rău și-o întunecă, și-o întârziază dacă nu și și-o scumpește.

Omul, care vine dadreptul la o instituție, fără să se uite nici în dreapta, nici în stânga, înfățișându-se bunăoară la prefect, care e bun, blând, cinstit, îndatoritor și de care singur atârnă acea dreptate, e sigur că va fi mai bine și mai iute servit decât cel ce se împiedică în lajurile și cursele întinse deoparte și de alta a drumului dreptății, care nu poate fi decât ca și dreptatea drept.

Dragu

Chestia Falsificării Băuturilor

Apel către podgoreni, profesioniști, oameni de legi, funcționari, meseriași, agricultori etc.

de Ștefan Brătescu

Cea mai mare plagă care bântuie întreaga noastră țară este fără îndoială libertatea ce se lasă în falsificarea băuturilor, fără ca cineva să se fi ocupat în mod serios pentru împiedicarea acestor falsificări.

Toate legile cari s'au alcătuit până acum și cu cari se ocupă legiuitorii

noștri, se mărginesc mai mult la sporirea veniturilor statului.

Negreșit, micșorarea impozitelor asupra băuturilor, nu aduce de sine desfiacerea mai mare a băuturii și deci venit statului?

Nu s'au gândit deci legiuitorii la ocupațiunea de capetenie, și anume la găsirea mijloacelor și măsurilor de aplicat pentru împiedicarea falsificărilor și ca consecință împiedicarea alcoolizării organismului omenesc.

Prea s'a lăsat mare libertate în înființare de distilării, cari nu produc de cât alcooluri rafinate cu cari se prepară diferite băuturi falsificate, dându-se în consumațiune publicului, în general necunoscător și astfel organismul omului este alcoolizat.

Se știe câte rele, câte crime, câte răcoale și câte boli nu se contractează numai din pricina alcoolizării organismului omenesc.

Veți zice, sunt legi cari opresc și pedepsesc pe acei ce falsifică băuturile. Cari? Legile sanitare în adevăr sunt singurile cari prevăd câteva articole privitoare la pedepsirea falsificărilor. Ce faci însă cu o lege care există doar ca text de lege, dar care nu se aplică? Și nu se poate aplica când au existat personal insuficient de control și supraveghere, și când nu sunt laboratoare regionale pe fiecare județ unde să se poată supune examinării imediate o băutură bănuită ca falsificată, ca să nu se mai întâmple ceea ce se întâmplă azi, ca până să se facă examinarea unei băuturi la laboratorul central al direcției sanitare, pentru care uneori trece și două luni, să rămâie falsificatorului destul timp de deoparte la înlocuirea sau desfiacerea băuturii (sequestrate pe un anumit timp), pe de alta să străduiască pentru scăparea pedepsei.

Și apoi, cu procedurile multiple ce sunt în falsificarea băuturilor, de multe ori asemenea băuturi scapă de sub controlul celui mai experimental chimist.

De exemplu: Nu este un vin ne-natural, când un deșozitar de vinuri prin adăugiri de zahăr și alcool transformă bustina (restul ce a rămas din struguri după ce s'a scos mustul) și mai scoate încă de trei sau de patru ori alăta vin?

Nu este o falsificare, când un depositar de vinuri dintr'un vin bun natural, de bună esență naturală și natural bine alcoolizat, produce de trei sau patru ori atât vin prin adăugire de alcool rafinat și zahăr și alte substanțe asemănătoare vinului?

Nu este asemenea o falsificare, când un depositar de băuturi prin întrebuințare, de spirturi din distilerii prepară țuică, bașmacuri etc., concurend produsele naturale de prune?

Ei bine, toate acestea scapă de sub control, din cauza lipsei personalului de supraveghere și a laboratoarelor regionale de constatare și a îndatoririlor ce trebuie să impune depozitarilor.

Unde mai punem cognaciurile, amoniacale, și diferitele alte produse preparate cu asemenea alcooluri parfumate cu diferite miroșuri și apoi date publicului spre consumație cu o ra mai mare ușurință în detrimentul organismului omenesc, împiedicând tot deodată și desfacerea produselor naturale.

Acestea toate arătate, nu constituie oare o mare plagă pentru ori cari dintre noi?

Tu, agricultor, comerciant, meseriaș, etc. nu te simți atins în amorul tău propriu nunciad o viață întreagă și ne putând agonisi poate nici cele necesare traiului zilnic, ba unii chiar expuși la falimente, pe când un negustoraș străin sau român, cu un capital de una sau două mii de lei învârtește afaceri de trei, patru, sau mai multe sute de mii de lei pe an, numai cu singurul său magazin de preparării de băuturi?

Tu, funcționar, profesionist, sau om de știință, nu te întristezi când vezi că întreaga țară se arde pe bancile școlilor și facultăților, iar restul vieții l-ai petrecut nunciad în slujbe, sau sacrificându-te cu fel de fel de experiențe, pe când un negustoraș străin în câți va ani ajunge mare proprietar, având sub administrația sa, personal plătit cu până la una mie lei lunar unul, ca, comisioner, contabil, etc.

Pe tine, podgorean sau proprietar de livezi cu pruni, nu te doare în suflet și nu te indignezi, când vezi că un asemenea negustoraș face con-

curență produselor tale naturale, vânzând fabricatele sale falsificate pe prețuri derizorii, până să vezi recoltate produsele tale, pentru care ai cheltuit energie multă și bani mulți și apoi te mai străduiești și cheltuești continuu cu construcțiuni de magazine și pimnițe sistematice pentru conservarea produselor tale naturale spre a nu ți se altera, pe când el are la îndemână furtunul, cișmeaua cu apă, zahărul și spirturile distileriiilor, iar ca magazine și pimnițe are numai adăpostul cerului?

Tu, detașist, cărciumar sau restaurator, nu te indignezi când pentru singurul avantaj, ce ți se pare că l-ai avut, dându-ți marfă pe datorie, căci în realitate scadența poliței sosește, nu te indignezi văzându-te de multe ori înșelat de către un asemenea depositar de băuturi, când la depozitul lui ai cumpărat o marfă bună la gust și frumoasă la înfățișare iar după câțiva timp după ce ai introdus-o în pivnițele tale și după ce ai început consumațiunea, te găsesc autoritățile cu o băutură falsificată, iar pedeapsa o capeți tu, iar nu cel care ți-a procurat-o?

Iar tu, nenorocit consumator, care nu-ți dai seama dând pe gât o băutură alcoolică siropată sau un vin bun la gust și frumos la înfățișare, cum ți se pare când mai târziu te sbuciumi și ți cheltuești pușca cu fel de fel de medicamente căutând a-ți înlătura răul ce ți l-a produs în organismul tău, băutura falsificată?

Toate acestea epuse și arătate nu constituie oare o destul de mare plagă asupra întregii populațiuni și nu trebuie ca toți cei pomeniți mai sus să pornească o mișcare spre a remedia acest rău, împiedicând falsificările și dând posibilitatea desfacerei produselor naturale?

Sper că nici unul din acei ce vor fi citit acest apel al subscrișului, nu va rămâne indiferent, ci pătruns de adevărul expus, din contră cu prinșul cunoștințelor fiecăruia și cu ajutorul fiecăruia, va munci mereu în această direcțiune.

Bancile populare, sindicatele și diferitele societăți cu depozite de băuturi naturale, nicidecum nu vor putea pune piept concurenței depozitarilor cu preparării de băuturi de

toate nuanțele.

Propun aci câteva măsuri, care aduse la cunoștința d-v. mai sus pomeniți și în special oamenilor de legi, să fie bine examinate, studiate, corectate, sporite și modelate astfel ca să le putem transforma în lege.

Măsurile ce propun că s'ar putea lua pentru împiedicarea falsificării băuturilor, și în special pentru înlesnirea desfacerei produselor naturale

1). Să se facă o statistică generală a depozitelor de băuturi ce se găsesc în țară la o epocă determinată.

2) Să se facă o statistică nominativă, cu numele fiecărui proprietar, pe comune și de fiecare județ, a tuturilor suprafețelor de vii și livezi cu pruni, producătoare de băuturi.

3). Să se fixeze un maximum de producțiune pe hectar atât pentru vin cât și pentru țuică, drojdie, țescovina, sau alte produse naturale derivate ale acestora.

4). Să se înființeze laboratoare regionale pe fiecare județ, pentru analizele chimice ale băuturilor bănuite cu falsificate.

5). Să se înființeze patrulare la barierele de intrare și eșire ale comunelor pentru a nu se putea strecura introducerea sau eșirea de băuturi din depozitul cuiva, fără să fie însoțite de bilete de liberă trecere despre care se vorbește mai jos.

6). Să se mai ridice taxele pe alcooluri, pentru ca consumatorul să-i vie mai la îndemână consumarea produselor naturale decât cele preparate cu siropuri și spirturi rafinate.

7). Să se limiteze numărul distileriiilor și să se impună la taxe mari acele deja existente, cerându-se în același timp ca condițiunile prevăzute asupra diplomelor de capacitate, ce trebuie să aibă personalul de conducere a distileriiilor, să fie riguros aplicate și cercetate.

Observații.— Spre ușurarea lucrărilor pentru efectuarea statisticilor, se vor putea obliga toți depozitarii, angrosiștii, comercianții, cărciumarii, cofetarii, societățile și sindicatele cu depozite, proprietarii, etc., ca într'un timp fix de... să facă o declarațiune scrisă către percepția respectivă, în care să se specifice quantumul, baut. ce are în dep. ca și livezi producătoare de băuturi ce au

Aceste declarațiuni se vor controla la localitate, pentru statistica de-positului, de controlorul fiscal și primarul respectiv; iar pentru statistica suprafețelor, de primarul sau notarul și picherul circumscripției. Pentru cei ce nu găsesc cartea, declarațiunile se vor completa de către cei însărcinați cu controlarea declarațiunilor.

Maximum de producțiune se va putea stabili astfel: Pentru vin maximum de lichid ce-l poate produce strugurii cei mai zemoși, indiferent de gradul de alcoolizare: iar pentru țuica de prune, țuica de țescovina, rachiul de drojdie, cogniacul de vin și alte produse naturale extrase din struguri și prune, se va putea asemenea fixa un maximum de liquid cu un minim de grad de alcoolizare cu care se poate avea un asemenea produs.

Oricine se va găsi cu o cantitate de liquid mai mare decât maximum fixat, se va considera ca având un plus nejustificat, și se va supune unei penalități.

Va urma

G I U M Ă

CA SĂ NU-L IA

Născuse nevasta țiganului un băiat. Țiganul care făcuse miliție și se vede că nu petrecuse bine, cum văzu că e băiat, se repezi la popă cu un leu în mână și se rugă de el.

Prea sînte, taică părinte, mi-o făcui nevasta un danci; să-ți ajute Dumnezeu mîncate-aș, să-i pui numele Măerghina, ca să nu-l ia de militar, cău, că-l schilodește în bății săracu.

Din culegerile lui Stăncescu

* * *

I s t o r i o a r ă

PRIMAR CINSTIT

Brutarii din orașul X, într'o bună zi au dus la primar să-i ceară să urce prețul pâinei.

Plecând din cancelaria primăriei au plecat cu dibăcie pe biroul primarului fără să bagă el deservimă, o pungă cu 200 galbeni. În pungă aveau ei născuțea că primarul să le urce prețul

pâinei! După câteva zile se întâlțiră la primar să ia rezultatul cererii.

Primarul le răspunse: «Am cîntărit cuvintele voastre în cumpăna dreptății și am găsit că n'au nicio greutate; nu e drept să faceți să sufere lumea.

Cei două sute de galbeni pe care i-ați lăsat pe masă, i-am împărțit la școli; că de vreme ce i-ați lăsat pe masă e că nu ați avut trebuință de ei și erau urșiți pentru pomana.

Și apoi dacă aveți parale să faceți daruri, atunci desigur că vă merge bine și câștigați în meseria d-voastră.

* * *

Persoanele cari au primit 3 numere din „Amicul Poporului” sunt considerate ca abonate.

Correspondența relativă la redacție și la articolele de publicat se va adresa d-lui Christache Georgescu, strada V. Dumitrescu No. 18.

CINSTIȚI FUNCȚIONARI!?

Din auzite

Un franțuz bogat călătorind într'un oraș rusesc, într'o bună zi se pomeni că numai găsește în buzunarul jiletcii ceasul, un ceas de aur scump. Reclamă la autorități: la primărie și la poliție pierderea ceasornicului, ca să se cerceteze și să găsească pe cel la care se găsește ceasornicul.

Autoritatea care-și cunoaștea slujbașii și știa că-n Rusia mai nicio odată nu se da de urma unui lucru găsit sau furat, a hotărît pentru a nu rămâne de rușine față de un strein să dea din casa comunei câteva sute de ruble ca să se cumpere un ceasornic întocmai ca cel pe care-l pierduse franțuzul, și să i-l dea ca fiind chiar ceasornicul adevărat pe care poliția l'a găsit.

Funcționarul căruia i s'a încredințat banii de către autoritate urmând obiceiul învechit al ciordeli a oprit o parte din ruble și i-a dat altui funcționar mai jos, ca să cumpere ceasornicul; acesta a ciordit și el din prețul ceasornicului, a mers mai jos și la urma urmei s'a cumpărat un ceasornic de om sărac, o rablă de ceasornic!

Acest ceasornic trebuia încredințat franțuzului ca adevăratul ceasornic pierdut pe care isteții funcționari l-au găsit.

În timp ce funcționarul cel înalt scoate și vrea să dea ceasornicul franțuzului, acesta răspunse: «nu primesc ceasornicul pe care poliția l'a găsit ca al meu, fiindcă eu mi am găsit ceasornicul în cătușala jiletcii».

* * *

Fel de fel de întâmpinări, ba un zic de ce nu atacăm și noi pe oamenii de altă partidă, că un jurnal care nu scrie rău de altii nu are viață, ba că nu e de nici un folos, ba fel de fel.

Așa să fie? Mă rog, care este rostul democrației în țara noastră? Să împărțim țara în două tabere dușmăne de moarte? Județul nu poate fi nici liberal, nici conservator, nici de un fel.

Partidele pot fi de orice fel; ele însă trebuie să fie în slujba județului. Și fiindcă noi ne-am pus în slujba județului, nu ne-am gândit niciodată să câștigăm simpatia județului prin pomogerea altora, înjosirea și umiltirea lui, vorbindu-l de rău. Se întâmplă cu partidele celace se întâmplă la un concurs. Acel candidat este întâi care face o lucrare mai bună ne omorînd pe ceilalți candidați ese el întâi, ci punându-se la întrecere cu el și lăsându-i în pace numai așa meritul său este mare.

Opera noastră îmbrățișează tot județul și scopul este înlăturarea vrajbei și realizarea înfrățirii tuturor din acest județ într'un gând și o simțire.

INFORMAȚIUNI

Din inițiativa câtorva oameni de bine din comuna Vacărești, a acestui județ, s'a înighebat o bibliotecă populară sub numele de «Biblioteca populară Elena Văcărescu».

Inițiatorii, roagă pe toți cei cari iubesc pe țaran și doresc sincer ridicarea lui, să contribuie la mărirea bibliotecii cu bani sau cărți, adresându-se Dirigintelui școlii sau Șefului Gărei Vacărești.

În ziua de 22 Aprilie a. c., a fost convocată în orașul Târgoviște la școala No. 1 de băieți, adunarea generală a societății «Caritatea». Cu această ocaziune s'a ascultat darea de seamă a consiliului de administrație despre mersul societății în cursul anului 1912—1913, aprobându-se și dându-se descărcarea de gestiunea sa. S'a aprobat alegerea în consiliu a d-lui Cristache Georgescu, profesor, în locul d-nei Maria Dinescu, permutată la Galați. S'a ales comisiunea censorilor și supleanților pentru anul curent, și s'a votat bugetul pe anul 1913—1914.

La urmă luându-se în discuție cesiunea cumpărării localului pentru înființatul fililor de săteni, patronat de societate, adunarea generală n'a aprobat cumpărarea unui local, ci a opinat pentru cumpărarea unui teren pe care să se poată construi un local propriu pentru internat.

Tot cu această ocaziune s'a discutat, s'a hotărât și s'a votat și statutele pentru înființarea unei secțiuni în Dâmbovița a asociațiunii învățătorilor și învățătoarelor din țară, alegând și comitetul de conducere.

Părintele G. Diaconescu din comuna Moroeni, ne anunță că i s'a pierdut 2 polițe în valoare de 500 lei, din care una de 370 și una de 130, necompleteate, numai semnate și fără termen.

Se publică spre cunoștință.

În cursul lunii Mai, în urma a 2 întruniri convocate de d-l Gonzalv Ionescu, Primarul Orașului Târgoviște, s'a pus bazele unei Societăți Cooperative de Consum în Târgoviște.

Tot în cursul lunii Mai, s'a alcătuit un comitet pentru ridicarea unei Statui în Târgoviște a blândului Vod Matei Basarab.

Subsemnatul aduc la cunoștința onor. mele clientele și în special Caselor de Comerț, Societăți, Banci și alte instituțiuni, că mă servesc de stampilă în loc de semnătură proprie, care este:

ALECU THEODORESCU

Cojocar

— Comuna Comișani —

Aceasta spre știință.

A V I Z

Aduc la cunoștința Onor. mele clientelă, din Oraș și Județ, că dela 23 Aprilie 1913, am mutat

DROGUERIA

mea, ce o aveam sub Hotel București, pe strada Libertății (principală) No. 19, alături de cofetăria Dimitriu.

Cu deosebită stimă și considerație
Drogueria Petre N. Popescu

„Noua“ Tipografie
Și Legătorie de Cărți

IOAN N. NEGOESCU

— Târgoviște —

27 — Strada Libertății — 27

Execută tot felul de lucrări atingătoare branșelor sale; curat, prompt și efin.